

מ"ת 9710/08/20 - מדינת ישראל נגד עאיש סלמין

בית המשפט המחוזי בירושלים

מ"ת 9710-08-20 מדינת ישראל נ' סלמין (עציר)
תיק חיצוני: 490215/2019

בפני כבוד השופטת שושנה ליבוביץ
מבקשתם מדינת ישראל
נגד
משיב עאיש סלמין (עציר)

החלטה

1. נגד המשיב, תושב הרשות הפלסטינית, הוגש כתב אישום המייחס לו שלוש עבירות של מסחר ברכב גנוב, לפי סעיף 413א בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. בד בבד עם כתב האישום הוגשה בקשה לעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.
2. המשיב אינו חולק על עצם קיומן של ראיות לכאורה, אולם הוא חולק על עוצמתן. על רקע זה, ובשים לב לאופי העבירות, מבוקש על ידו שישוחרר לביתו בתנאים של הפקדה כספית וערבויות שיופקדו על ידי ערבים תושבי ישראל. לחלופין מבוקש על ידו כי ישוחרר לחלופה של מעצר בית בישראל בפיקוח אותם ערבים.
3. בחלק הכללי של כתב האישום מתואר כי במסגרת פעילות משטרת ישראל בקשר להפצת סמים מסוכנים, כלי נשק ומסחר ברכב וחלקי רכב גנובים הופעל על ידה סוכן במועדים הרלוונטיים לכתב האישום. במסגרת פעילותו רכש הסוכן, תמורת סכומי כסף, כלי רכב גנובים בעסקאות שתואמו מראש עם המשיב ובוצעו עמו ועם שותפו ששמו הייתה סלאימה (להלן: הייתם).
- לפי הנתען בכתב האישום, בין הסוכן למשיב קיימת היכרות מוקדמת על רקע גניבת רכבים שבצעו יחד כחמש שנים לפני האירועים המתוארים בכתב האישום. כשבוע לפני יום 3.10.19 חידש הסוכן את הקשר עם המשיב. הם דברו ביניהם לגבי האפשרות כי הסוכן ירכוש מהמשיב רכבים גנובים, והחליפו מספרי טלפון.
4. עניינו של האישום הראשון הוא במסחר ברכב גנוב לכאורה של רכב מסוג מזדה 3 בשווי של ₪ 77,000 אשר נגנב בירושלים ביום 24.9.19. על פי עובדות כתב האישום, בשיחה שהתקיימה ביום 2.10.19 בין הסוכן

למשיב, מסר המשיב לסוכן פרטים על הרכב וסוכם על מחירו (9,000 ₪) ועל החלפת לוחית הזיהוי. בין הסוכן למשיב נוהלו שיחות נוספות לצורך תיאום עסקת המכר. הסוכן הגיע למקום המפגש ושם המתין לו הייתם. הייתם מסר לו שהוא שותף של המשיב והסביר לסוכן את פרטי שיטת גניבת הרכבים. הרכב הובא למקום על ידי אדם שזהותו אינה ידועה למבקשת. בשלב זה הגיע המשיב ואמר לסוכן כי עליו להחליף את מספר הרכב המקורי וכן לתקן חלון שבור ברכב לפני שיצא מהאזור וכן השיב לסוכן, לשאלתו, כי אין מניעה לנסוע לכפר עקב או לקלנדיה אך לא רחוק מכך. הסוכן שילם למשיב את התמורה המוסכמת והשניים נפרדו.

5. עניינו של האישום השני הוא במסחר ברכב גנוב לכאורה של רכב מסוג מזדה 3 בשווי של 84,000 ₪ אשר נגנב בתל אביב בין יום 27.10.19 ליום 28.10.19. על פי עובדות כתב האישום ביום 10.11.19 התקשר הסוכן למשיב בעניין מכירת רכב גנוב. ביום 11.11.19 הם ניהלו בעניין מספר שיחות טלפון כאשר לבסוף המשיב הודיע לסוכן שיש רכב מדגם מפואר מאותו סוג שהסוכן רכש ממנו ביום 3.10.19 והם קבעו להיפגש בהמשך לכך בכיכר אלעמרי ברמאללה (להלן: הכיכר). הסוכן הגיע לכיכר, פגש את המשיב שמסר לו כי הייתם הלך להביא את הרכב. הייתם הגיע לכיכר כשהוא נוהג ברכב הגנוב. הייתם מסר לסוכן את הרכב. הסוכן שילם בעדו למשיב סך של 8,300 ₪ במזומן והם נפרדו לדרכיהם.

6. עניינו של האישום השלישי הוא במסחר ברכב גנוב לכאורה של רכב מסוג מזדה 3 בשווי של 86,000 ₪ אשר נגנב בפתח תקווה עובר ליום 2.12.19. על פי עובדות כתב האישום, ביום 2.12.19 התקשר הסוכן למשיב לצורך רכישת רכב גנוב. המשיב חזר אליו באותו יום ואמר שיש לו שני רכבים עבורו, ואף שלח לו תמונות שלהם. הסוכן הודיע לו שהוא מעוניין לרכוש אחד מהם תמורת סך של 8,700 ₪. ביום 3.12.19 הודיע המשיב לסוכן כי הרכב מוכן. כאשר הגיע הסוכן סמוך למקום המפגש בכיכר הודיע לו המשיב כי הייתם יגיע לפגישה במקומו. הייתם הגיע לכיכר והם נסעו יחד, לשכונה אחרת ברמאללה, על מנת לקחת משם את הרכב. לאחר דין ודברים ביניהם, הסוכן שילם להייתם סך של 8,500 ₪ במזומן. לאחר שנסע מהמקום התקשר אליו המשיב והליון על כך שלא שולמה התמורה המוסכמת, והסוכן השיב כי ישלים את ההפרש כשיפגשו שוב.

ראיות לכאורה

7. הראיות הקושרות את המשיב לאישומים שתוארו לעיל הן עדויות הסוכן המשטרתי, הקלטות של השיחות שערך לכאורה עם המשיב, האזנות סתר ומחקרי תקשורת בהם נמצא קשר טלפוני בין המשיב לסוכן

המשטרה. הטלפון אשר נתפס אצל המשיב בעת שנעצר הוא אותו הטלפון שממנו בוצעו השיחות בינו לסוכן וממנו נשלחו לו ב"ווטס-אפ" תמונות של רכבים. המשיב אישר בהודעתו שמדובר בטלפון שלו, אך טען כי הטלפון משרת את עסקו וגם אחרים משתמשים בו. כמו כן, הוא הכחיש היכרות מוקדמת עם הסוכן וכן הכחיש כי הוא זה שדיבר עמו בטלפון.

8. כאמור לעיל, בא כוח המשיב אינו חולק על עצם קיומן של ראיות לכאורה לכך שהמשיב ביצע את העבירות המיוחסות לו. טענתו היא, קיימת חולשה בראיות ולפיכך עוצמתן נמוכה. הוא מצביע על העדרן של ראיות אשר לדעתו היה בהן כדי לבסס את האישומים כדבעי. אין זיהוי קביל של המשיב. המשיב מכחיש כי הקול הנשמע בטלפון הוא קולו שלו, ולא נערכה חוות דעת לצורך זיהוי קולי, לא של מעבדה ואף לא של שוטר. אף לא נערך עימות בין הסוכן למשיב. הטלפון בו השתמשו לצורך השיחות אמנם שייך למשיב, אך מדובר בטלפון של העבודה המצוי גם בשימושם של עובדים אחרים בעסקו, ואינו מצוי בשימוש בלעדי שלו. אשר למכשיר הטלפון בו השתמש הסוכן, אין מדובר בטלפון הרשום על שמו. יתכן כי בזמנים הרלבנטיים לכתב האישום הטלפון היה מצוי בחזקתו של אחר, אשר כלל לא נחקר לגביו. לטענת בא כוח המשיב, כל אלה מהווים מחדלי חקירה מהותיים אשר מצביעים על חולשה בחומר הראיות. בתמצית, לטענתו, בסופו של יום, התיק מתבסס על עדויות סוכן, אשר מהימנותו מוטלת בספק.

9. בא כוח המשיב מוסיף וטוען כי אף לפי עובדות כתב האישום, חלקו הלכאורי של המשיב בביצוע העבירות המיוחסות לו זניח. לגבי האישום הראשון, לאחר התיאומים עם המשיב הסוכן נפגש עם הייתם ולא עם המשיב. המשיב רק קיבל לידיו את תמורת העסקה ולפיכך חלקו מסתכם בתיאום או סיוע לביצוע העבירה ולא כמבצע עיקרי. לגבי האישום השני, הגורם הדומיננטי, אשר מביא את הרכב למקום המפגש הוא הייתם. גם כאן, חלקו של המשיב הוא בתיאומים ובקבלת הכסף. אין מדובר בכסף אותו הוא מקבל לכיסו, אלא מדובר ב"תיווך". לגבי האישום השלישי, המשיב כלל לא היה במקום בשלב ביצוע העסקה של מכירת הרכב ואף לא קיבל לידיו את התמורה הכספית. המפגש תואם עם המשיב, אולם הסוכן פגש את הייתם ושילם לו את התמורה. ממכלול הדברים הנ"ל, טענתו היא שחלקו של המשיב בביצוע העבירות הנטענות הוא שולי. הגורם הדומיננטי לביצוען היה הייתם, שאמנם הוצא נגדו צו מעצר אך לא נעשתה כל פעולה אקטיבית על מנת להביא למעצרו. לפיכך טענתו היא, כי חסרה חוליה משמעותית לצורך הרשעתו של המשיב.

10. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים ועיינתי בתיק החקירה אני סבורה כי קיימות ראיות לכאורה ברף הנדרש להוכחת העבירות המיוחסות למשיב. הטלפון אליו התקשר הסוכן הוא אותו טלפון שנתפס אצל המשיב כאשר נעצר והדבר אומת באמצעות חיוג למכשיר באמצעות אותו מספר טלפון. עובדה זו תומכת בהודעותיו

של הסוכן ומחזקת את מכלול הראיות הלכאוריות הקיימות בתיק החקירה נגד המשיב. גם מחקרי תקשורת והאזנות סתר, שקשורים לאותו מספר טלפון, תומכים בעדויות הסוכן. נוכח ראיות אלה, אין בהעדר חוות דעת לגבי זיהוי קולו של המשיב בטלפון ובאי קיום עריכת עימות בין המשיב לסוכן, כדי לכרסם בעוצמת הראיות לכאורה.

11. אשר לחלקו הלכאורי של המשיב בעבירות המיוחסות לו. אמנם מחומר הראיות עולה כי לא כל העבירות בוצעו במישרין על ידו. ברם בעניין זה מקובלת עלי עמדת המבקשת כי אין באמור כדי להעיד בהכרח כי חלקו בהן זניח. מחומר הראיות עולה לכאורה כי המשיב הוא שותף של הייתם לניהול עסק של מסחר בחלקי רכבים ורכבים גנובים, ולכאורה אין מקום לאבחן ביניהם לעניין מעורבותם במסחר ברכבים גנובים.

12. נוכח האמור, אני סבורה כי די בראיות שפורטו לגבי האישומים דלעיל, כדי להקים ראיות לכאורה לכך שהמשיב ביצע את המיוחס לו באישומים שהוגשו נגדו.

עילת מעצר

13. לטענת בא כוח המשיב, כאשר מביאים בחשבון כי מדובר בעבירות רכוש, כי חלקו של המשיב בביצוע העבירות הנטענות (תיאומים ותיווך) הוא שולי, ונוכח העובדה שאלה בוצעו בשטח A ברשות הפלסטינית, לא קמה עילת מסוכנות. אמנם משטרת ישראל הוציאה צווי מעצר והכריזה על המשיב כעבריין נמלט, אך לא נקטה כל פעולה אקטיבית להביא למעצרו. העילה היחידה שאכן קיימת היא עילה של הימלטות מהליכי משפט.

14. אינני מקבלת את טענת בא כוח המשיב, שכן אני סבורה כי קמות בענייננו שתי עילות מעצר נפרדות. לגבי קיומה או העדרה של עילת מעצר ביחס לעבירות רכוש נקבע כי:

"מעשים שנועדו לפגוע ברכוש ולשלול רכוש פוגעים בסדרי החברה, פוגעים גם בזכויותיהם היסודיות של יחידה, ובנסיבות מסוימות יש בהם כדי לסכן את ביטחונה של החברה ואת ביטחונה של כל אדם בה. בנוסף על כך, עבירות רכוש טומנות בחובן סיכון טבוע כי בתנאים מסוימים הן יבוצעו באלימות ותוך סיכון חיי אדם, או שלמות גופו; אם לצורך השגת הרכוש, אם לשם שמירה עליו, ואם לצורך הימלטות המבצעים מעונש. מטעמים אלה ניתן לקבוע כי עבירות רכוש המבוצעות באורח שיטתי, או בהיקף ניכר, או תוך התארגנות של עבריינים מספר, או תוך שימוש באמצעים מיוחדים ומתוחכמים, עלולות לפי מהותן ונסיבות ביצוען לסכן את ביטחון האדם ואת ביטחון הציבור. לפיכך, אין לשלול קיומה של עילת מעצר בכל מקרה של עבירות המבוצעות נגד הרכוש, ויש לבחון את מכלול הנסיבות כדי לקבוע אם נתקיימה עילת מעצר, היינו - לבחון אם נשקף מן העבריין אשר לו מיוחסת העבירה סיכון לביטחון במשמעותו האמורה." (בש"פ 5431/98 פרנקל נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(4) 268, 272 (1998))

בעניינינו האישומים מייחסים למשיב עבירות רכוש שבוצעו באופן שיטתי תוך התארגנות בצוותא חדא עם לפחות שותף אחד נוסף. כמו כן, אין מדובר באירוע בודד, אלא בשלושה מקרים שונים. בנוסף יש מקום להתחשב בעברו של המשיב לצורך אומדן מידת המסוכנות הנשקפת ממנו. למשיב הרשעות קודמות אשר בגין נגזרו עליו 42 חודשי מאסר בפועל. אמנם אין מדובר בעבר שהוא רלבנטי במישור לעבירות הנדונות, אולם אופי העבירות בהן הורשע מעיד על מסוכנות (בין היתר, החזקת כלי ירייה וידוי אבנים).

15. בנוסף לעילת המסוכנות, המשיב הוא תושב הרשות הפלסטינית, ואין מחלוקת שלגביו "יש חשש טבוע וברור להימלטות מאימת הדין בשטחי הרשות הפלסטינית" (בש"פ 10418/08 טאלאלקה נ' מדינת ישראל, פסקה י' (15.12.2008) להלן: עניין טאלאלקה). קיים אפוא חשש של ממש שאם ישוחרר ממעצר, יחזור למקום מושבו ולא יהיה ניתן לנהל את ההליך נגדו.

חלופת מעצר

16. לטענת בא כוח המשיב יש לשחררו בתנאים של הפקדת ערבות כספית וערבות צד ג' שתינתן על ידי שניים מחבריו, שהם תושבי ישראל בעלי יכולת כלכלית. המבקשת עותרת למעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. המבקשת מדגישה בעניין זה כי התיאומים אותם הוא מבצע, שעוסקים במסחר ברכבים גנובים, ניתנים לביצוע מכל מקום בו יש אפשרות של תקשורת באמצעות טלפון. עם זאת, המשיבה אינה מתנגדת להכנתו של תסקיר, אשר במהלכו יבחנו אפשרויות לשחררו לחלופת מעצר.

17. הלכה מושרשת לגבי היתכנותה של חלופת מעצר של תושב האזור, היא ש"גם בדיון בעניינים של נאשמים תושבי האזור מונחים על כפות המאזניים אותם ערכים וזכויות - חירות הנאשם המוחזק כחף מזה, והצורך להגן על שלום הציבור ובטחונו ולהבטיח הליכי משפט תקינים מזה... עת שבוחן בית המשפט האם לעצור אדם עד תום ההליכים או לשחררו ממעצר, ולו בתנאים מגבילים, נדרש הוא, כאמור, לנתונים הרלוונטיים לאותו מקרה ואין הוא יכול לעמוס על כתפי הנאשם הערכות כלליות ואקסיומות הנובעות מהיותו תושב האזור" (בש"פ 6781/13 קונדוס נ' מדינת ישראל, בפסקה 9 (4.11.13), להלן: עניין קונדוס; עניין טאלאלקה; בש"פ 873/14 קנדיל נ' מדינת ישראל (10.2.2014)).

18. לגבי חלופת מעצר בישראל, מתעורר קושי שכן משמעותה היא מתן היתר לשהות בישראל למי שאינו מורשה לשבת בה. בהקשר דומה נקבע כי "מתן האפשרות לחלופת מעצר בשטח ישראל צריך להיעשות במקרים נדירים ויוצאי דופן, כאשר בית המשפט השתכנע כי קיימת לכאורה מניעה ממשית להחזיר את הנאשם לשטח הרשות הפלסטינית וכאשר באפשרותו להעמיד חלופה ראויה שתבטיח פיקוח הדוק" (עניין

קונדוס, בפסקה 15; בש"פ 743/15 פלוני נ' מדינת ישראל (22.2.2015); בש"פ 3797/15 פלוני נ' מדינת ישראל (11.6.2015). לנסיבות מיוחדות וחריגות שבהן הוחזר הדין לבית המשפט המחוזי על מנת לשקול שחרור של תושב שטחים לחלופת מעצר בישראל ראו: בש"פ 743/15 פלוני נ' מדינת ישראל (18.2.2015).

19. בעניינו, המשיב אמנם אינו עומד לדין בגין עבירות של שהייה לא חוקית, אולם הוא תושב הרשות הפלסטינית ואין הוא מורשה לשהות בישראל. על פני הדברים, אין המקרה דן נכלל באותם מקרים חריגים ונדירים בהם ראוי לשקול את שחרורו של תושב האזור למעצר בית בשטח ישראל.

20. לגבי חלופת מעצר באזור נקבע כי האפשרות של הימלטות מן הדין היא שיקול בעל משקל אולם אין היא עומדת לבדה ואינה יכולה, כשלעצמה, להכריע את שאלת השחרור לחלופת מעצר. בעניין זה יש לשקול, בין היתר, את העבירות המיוחסות לנאשם, אם מיוחסת לו עבירה בגין עצם הכניסה לישראל שלא כדין או מיוחסות לו גם עבירות נלוות. שיקול דומיננטי נוסף הוא עברו הפלילי של הנאשם ויש מקום להבחין בין מי שעברו נקי לנאשם בעל עבר פלילי. כאשר מי שאין לחובתו עבר פלילי מכביד וכאשר העבירה היחידה המיוחסת לו היא של שהייה בלתי חוקית בישראל, ניתן להורות על שחרור לחלופת מעצר באזור ולהבטיח את ההתייצבות לדין בהפקדה כספית ובערובות כספיות מהותיות על ידי ערבים שהם אזרחי ישראל.

כמפורט לעיל, בעניינו, המשיב מואשם בעבירות של מסחר ברכבים גנובים והוא בעל עבר פלילי, אם כי רחוק יחסית. במצב דברים זה, על פני הדברים אין זה מקרה קלאסי להורות על שחרורו בתנאים של הפקדה כספית וערבויות. עם זאת, כמובהר לעיל, המבקשת אינה מתנגדת להגשת תסקיר שירות מבחן על מנת לבחון חלופת מעצר. עמדתה נובעת מכך שבעניינם של נאשמים אחרים שהם תושבי ישראל, אשר מיוחסות להם עבירות בגין אותה פרשה, הוכן תסקיר כאמור. במצב דברים זה, ונוכח עמדת המבקשת, אני סבורה כי ראוי שגם עניינו של המשיב יבחן על ידי שירות המבחן על מנת שניתן יהיה לקבל תמונה מלאה יותר אודותיו ולשקול את האפשרות להפיג את החשש מפני מסוכנותו ואת החשש של הימלטות מאימת הדין, תוך שיובא בחשבון היותו תושב האזור.

21. בהמשך לאמור לעיל אני מורה על המשך מעצרו של המשיב עד למתן החלטה אחרת.

תסקיר בעניינו של המשיב יוגש עד יום 24.8.20.

דיון בפני שופט תורן נקבע ליום 25.8.20 בשעה 10:00, או בשעה אחרת שתיקבע על ידו בהתאם ליומנו.

המשיב יוזמן לדין באמצעות שב"ס.

המזכירות תעביר, ללא דיחוי, העתק מהחלטה זו לשירות המבחן.

ניתנה היום, כ"א אב תש"פ, 11 אוגוסט 2020, בהעדר
הצדדים.